

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

76.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 21-го Сентября — 1834 — Wilno. Piątek. 21-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Сентября.

Высочайшимъ Приказомъ 4-го Сентября назначены: Командиръ 1-й бригады 1-й Уланской дивизіи, Генераль-Маіоръ, Баронъ Пиллеръ 1-й, Командиромъ Округовъ Военнаго Поселенія 1-й Кирасирской дивизіи, на мѣсто Генераль-Маіора Лизогуба 1-го; а сей Командиромъ 1-й бригады 1-й Уланской дивизіи.

— Высочайшею Грамотою 30-го Августа Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Командиръ Лейбгвардіи Измайловскаго полка, Генераль-Маіоръ Тимротъ 2-й.

— Высочайшею Грамотою 30-го Августа Всемилостивѣйше пожалованы брилліантовые знаки ордена Св. Анны 1-й степени Королевскихъ Прусскихъ войскъ Генераль-Маіору Фонъ-Редеру.

— Третій Секретарь при Лондонской Миссіи, Каммеръ-Юнкеръ, Князь Павелъ Ливень, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Каммергера Двора Его Императорскаго Величества.

— Высочайшими Указами 29-го и 30-го Августа Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Величеству Государыни Императрицы дѣвицы Графиня Софія Орлова-Денисова, Елисавета Петрищева, и дочь умершаго Генераль-Адъютанта Мердера, Марія Мердеръ.

— Государь Императоръ Всемилостивѣйше пожаловалъ Королевско-Прусскому Придворному Дентисту Вольфсону брилліантовый перстень за труды его по части Дентистики.

— Высочайшимъ Приказомъ 30-го Августа, Командиръ корабля, Память Азова, Адъютантъ Начальника Главнаго Морскаго Штаба Его Императорскаго Величества, Гвардейскаго Экипажа Капитанъ 2-го ранга Купреяновъ, назначенъ Главнымъ Правителемъ Россійско-Американскихъ Колоній, и произведенъ въ Капитаны 1-го ранга.

— Высочайшимъ Приказомъ 5-го Сентября Командующій Артиллеріею Отдѣльнаго Гвардейскаго Корпуса, Генераль-Адъютантъ Сумароковъ, уволенъ за границу, до излеченія болѣзни.

— Сенатору, Тайному Совѣтнику Штеру, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ учрежденнаго при Московскомъ Училищѣ Ордена Св. Екатерины Совѣта, управляющаго и Александровскимъ Училищемъ.

— Государь Императоръ, по случаю кончины Почетнаго Опекуна, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Саблина, Высочайше повелѣть изволилъ: хозяйственной частью по Московскому Воспитательному Дому управлять Почетному Опекуну, Тайному Совѣтнику Штеру.

— Бессарабскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Аверинъ, Всемилостивѣйше уволенъ отъ службы.

— Николаевскому Коменданту, Генераль-Маіору Оедорову, Всемилостивѣйше повелѣно быть Бессарабскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, съ сохраненіемъ военнаго чина. (Сбв. Пг.)

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sanct-Petersburg, dnia 10 Września.

Przez Najwyższy rozkaz dzienny 4go Września naznaczeni: Dowódzca iszey brygady iszey Dywizyi ułanów, Jenerał-Major, Baron Piller iszy, Dowódzca okręgowym osad woyskowych iszey Dywizyi Kirysyerów, na miejsce Jenerała-Majora Lizohuba 1go; a ten Dowódzca iszey brygady iszey Dywizyi ułanów.

— Przez Najwyższy dyplomat 30 Sierpnia Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny 1go stopnia, Cesarzką Koroną ozdobionego, Dowódzca półku Izmayłowskiego Gwardyi, Jenerał-Major Timrot 2gi.

— Przez Najwyższy dyplomat 30 Sierpnia Nayłaskawiey udarowany brylantowemi znakami Orderu Sw. Anny 1go stopnia woysk Królewsko-Pruskieh Jenerał-Major von Reder.

— Trzeci Sekretarz przy Poselstwie Londyńskim, Kamer-Junker, Xiążę Paweł Liven, Nayłaskawiey wyniesiony do stopnia Kamerhera Dworu Jego Cesarzyskiej Mości.

— Przez Naywyższe ukazy 29go i 30go Sierpnia, Nayłaskawiey mianowane Freylinami NAYJAŚNIEYSZEY CESARJOWEY JEYMOŚCI: Panny: Zofia Hrabianka Orłówna-Denisówna, Elżbieta Petriszczewna i córka zmarłego Jenerał-Adjutanta Merdera, Marya Merderówna.

— CESARZ JEYMOŚĆ Królewsko-Pruskiego Dentystę nadworrego Wolfsona, Nayłaskawiey udarować raczył brylantowym pierścieniem za prace jego w dentystyce.

— Przez Naywyższy rozkaz dzienny 30 Sierpnia, Dowódzca okrętu, Pamieć Azowa, Adjutant Naczelnika Głównego Sztabu Morskiego Jego CESARSKIEY MOŚCI, Kapitan 2giey rangi Ekwipażu Gwardyi, Kuprejanow naznaczony Głównym Zarządcą Rossyjsko-Amerykańskich Osad, i podniesiony na Kapitana iszey rangi.

— Przez Naywyższy rozkaz dzienny 5go Września Dowódzcą Artylleryą Oddzielnego Korpusu Gwardyi, Jenerał-Adjutant Sumarokow, uwolniony za granicę, na czas wyleczenia się z choroby.

— Senatorowi Rady Taynemu, Sztterowi, Nayłaskawiey rozkazano bydź Członkiem ustanowionej przy Moskiewskiej Szkole Orderu Św. Katarzyny Rady, zarządzającej i Szkołą Alexandrowską.

— CESARZ JEYMOŚĆ, z okoliczności śmierci Opiekuna Honorowego, Rzeczywistego Rady Taynego Sablina, Najwyżey rozkazać raczył: gospodarską częścią Moskiewskiego domu wychowania zarządzać Honorowemu Opiekunowi, Rady Taynemu Sztterowi.

— Bessarabski Gubernator Cywilny, Rzeczywisty Radca Stanu Awerin, Nayłaskawiey uwolniony ze służby.

— Nikołajewskiemu Kommendantowi, Jenerał-Majorowi Fedorowu, Nayłaskawiey rozkazano bydź Bessarabskim Gubernatorem Cywilnym, z zachowaniem rangi woyskowej. (P. P.)

Указы Правительствующаго Сената.

По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что по недоразумѣнію, встрѣченному Гродненскимъ Губернскимъ Правленіемъ въ рѣшеніи дѣлъ, разсматриваемыхъ, въ слѣдствіе требованія Греко-Россійскаго Духовнаго Начальства касательно крещенія дѣтей, рожденныхъ отъ браковъ, совершенныхъ на основаніи Трактата 1768 года, въ коихъ одно лицо Православнаго исповѣданія, — онъ Г. Министръ представилъ Правительствующему Сенату отъ 17-го Октября 1833 года о надобности въ повсемѣстномъ предписаніи съ объясненіемъ точной силы Высочайшаго повелѣнія 20-го Августа 1832 года, полагая съ своей стороны, что постановленіе сіе долженствуетъ имѣть дѣйствіе свое только на браки, заключаемые въ послѣдующее время со дня объявленія оного. Въ семь же рапортѣ онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ доносилъ Правительствующему Сенату, что о подобномъ затрудненіи, представившемся, въ отношеніи крещенія дѣтей отъ браковъ, заключенныхъ по Трактату, въ Подольской Губерніи, по ходатайству Римско-Католической Духовной Коллегіи, сообщено отъ него Г. Министра Г. Оберъ-Прокурору Святѣйшаго Синода. Нынѣ Г. Оберъ-Прокуроръ Святѣйшаго Синода уведомилъ его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что Святѣйшій Синодъ разсматривалъ сіе обстоятельство и, принявъ въ уваженіе, что дѣйствіе закона начинается съ обнародованія его и имѣетъ только силу на будущее время, и что вообще несправедливо бы было принуждать вступившее въ брачный союзъ лице къ исполненію того, чего оно предъ вступленіемъ въ оный въ виду не имѣло и къ чему не было обязано, — предписалъ Преосвященнымъ Архіереямъ, управляющимъ Епархіями Подольскою, Могилевскою, Минскою, Полоцкою и Волынскою въ наставленіе, что сила Высочайшаго указа 20-го Августа 1832 года, коимъ постановлено браки разнорядныхъ лицъ въ возвращенныхъ отъ Польши Губерніяхъ совершать на основаніи общихъ дѣйствующихъ во Всероссійскомъ Государствѣ узаконеній, простирается на тѣ только лица, кои вступили въ браки по распубликованіи сего постановленія, и что отъ родителей православнаго и иновѣрскаго исповѣданія, коихъ браки заключены прежде обнародованія помянутого указа, должно требовать, относительно крещенія и воспитанія дѣтей, исполненія той обязанности, какую они приняли на себя предъ вступленіемъ въ бракъ по существовавшему тогда закону. Что же касается до случаевъ, въ которыхъ одинъ полъ дѣтей по прежнему правилу долженъ быть воспитанъ въ господствующемъ вѣроисповѣданіи непременно, а другой можетъ, по волѣ иновѣрныхъ родителей, быть воспитанъ въ ихъ вѣроисповѣданіи, а можетъ по ихъ согласію и къ господствующему быть присоединенъ: въ сихъ случаяхъ Святѣйшій Синодъ предоставляет Православному Духовенству силою убѣжденія достигать того, чтобы всѣ дѣти воспитываемы были въ Православіи. Онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, предложивъ о семъ Римско-Католической Духовной Коллегіи для объявленія подвѣдомственному ей Духовенству, доносилъ о томъ Правительствующему Сенату; и какъ за такимъ распоряженіемъ Святѣйшаго Синода и объявленіемъ оного Духовенству Римско-Католическому не будетъ уже надобности въ особомъ, общемъ объясненіи силы Высочайшаго повелѣнія 20-го Августа 1832 года, о которомъ онъ Г. Министръ представилъ въ вышепомянутомъ рапортѣ, то не угодно ли будетъ Правительствующему Сенату, вмѣсто такого объясненія, учинить предписаніе, дабы Губернскія Правительства и Присутственныя Гражданскія мѣста въ возвращенныхъ отъ Польши Губерніяхъ, при разсмотрѣніи дѣлъ касательно крещенія дѣтей, рожденныхъ отъ браковъ, заключенныхъ на основаніи Трактата 1768 года, поступали согласно означенному распоряженію Святѣйшаго Синода. Приказали: Губернскимъ Правленіямъ возвращенныхъ отъ Польши Губерній предписать, дабы оныя Правленія и тамоннія Присутственныя мѣста, при разсмотрѣніи дѣлъ касательно крещенія дѣтей, рожденныхъ отъ браковъ, заключенныхъ на основаніи Трактата 1768 года, поступали согласно вышеизъясненному распоряженію Святѣйшаго Правительствующаго Синода; о чемъ послать указы, каковыми дать знать и всѣмъ прочимъ Губерніямъ Губернскимъ и Областнымъ Правленіямъ, Правительствамъ, Войсковымъ Канцеляріямъ, также Гг. Министрамъ, Военнымъ-Генераль-Губернаторамъ, Военнымъ Губернаторамъ, управляющимъ и Гражданскою частію, Генераль-Губернаторамъ и Градоначальникамъ; а во всѣ Департаменты Правительствующа-

Указы Рѣдзѣагасеаго Сенату.

Wedle Ukazu Jego CESARSKIEY Mości, Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, iż z przyczyny niewyrozumienia, napotkania przez Grodzieński Rząd Gubernialny w rozstrzyganiu spraw, rozpatrywanych na skutek zapotrzebowania Greko-Rossyjskiego Duchownego Zwierzchnictwa, względnie chrzczenia dzieci, spłodzonych z małżeństw, zawartych na ośniewie Traktatu 1768 roku, w których jedna osoba wyznania Prawowiernego, — tenże P. Minister przedstawiał Rządzącemu Senatowi pod 17 Października 1833 roku o potrzebie powszechnego zalecenia z objaśnieniem istotnej mocy Najwyższego rozkazu 20 Sierpnia 1832 roku, oświadczając ze swej strony, że postanowienie to powinno mieć skutek swój tylko co do małżeństw, zawieranych w następnym czasie od dnia jego ogłoszenia. W tymże raporcie P. Minister Spraw Wewnętrznych donosił Rządzącemu Senatowi, że o podobnej trudności, zdarzonej względem chrzczenia dzieci z małżeństw, zawartych podług Traktatu, w Podolskiej Gubernii, za staraniem Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kollegium, komunikowano przez tegoż P. Ministra P. Ober-Prokuratorowi Najświętszego Synodu. Teraz P. Ober-Prokurator Najświętszego Synodu uwiadomił P. Ministra Spraw Wewnętrznych, że Najświętszy Synod rozpatrywał tę okoliczność, i, zważywszy, że działanie prawa zaczyna się od jego ogłoszenia i ma moc na czas tylko następny, i że w powszechności byłoby niesprawiedliwością przynuszać osobę, wchodzącą w związek małżeński, do spełniania tego, czego ona przed wstąpieniem do tego stanu, na celu nie miała i do czego obowiązana nie była, — przepisał Przenajwielebniejszym Biskupom, zarządzającym Diecezjami Podolską, Mohilewską, Mińską, Połocką i Wołyńską jako instrukcyą, że moc Najwyższego ukazu 20go Sierpnia 1832 roku, przez który postanowiono małżeństwa osób z różnych wyznań w powróconych od Polski Guberniach zawierac na ośniewie ogólnych obowiązujących w Państwie Wszech-Rossyjskich ustaw rozciąga się na te tylko osoby, które weszły w małżeństwo po opublikowaniu tego postanowienia, i że z rodziców prawowiernego i obcego wyznania, których małżeństwa zawarte przed ogłoszeniem pomienionego ukazu, należy żądać, względnie chrzczenia i wychowania dzieci, wypełnienia tego obowiązku, jaki oni przyjęli na siebie przed wstąpieniem w małżeństwo podług będącego wówczas prawa. A co się tyczy zdarzeń, w których jedna płeć dzieci podług dawniejszego prawidła powinna być wychowywana w wierze panującej koniecznie, a druga może, podług woli rodziców innych wyznań, być wychowywana w ich wyznaniu, a może za ich zgodą i do panującego być przyłączone; w tych zdarzeniach Najświętszy Synod zostawia Prawowiernemu Duchowieństwu mocą przekonania to otrzmywać, ażeby wszystkie dzieci wychowywane były w Religii Prawowiernej. Tenże P. Minister Spraw Wewnętrznych, przełożywszy o tém Rzymsko-Katolickiemu Duchownemu Kollegium dla ogłoszenia podległemu sobie Duchowieństwu, doniósł o tém Rządzącemu Senatowi; i gdy za takim rozrządzeniem Najświętszego Synodu i ogłoszeniem go Duchowieństwu Rzymsko-Katolickiemu nie będzie już potrzeby osobnego, powszechnego objaśnienia mocy Najwyższego rozkazu 20 Sierpnia 1832 roku, o którym tenże P. Minister przedstawił w powyższym wspomnianym raporcie, azaliby zatem nie podobało się Rządzącemu Senatowi, zamiast takowego objaśnienia, uczynić zalecenie, ażeby Rządy Gubernialne, Sądowe Cywilne urzędy w powróconych od Polski Guberniach, przy rozpatrywaniu spraw względem chrzczenia dzieci, spłodzonych z małżeństw, zawartych na ośniewie Traktatu 1768 roku, postępowały zgodnie ze wspomnionem rozrządzeniem Najświętszego Synodu. Rozkazało: Rządom Gubernialnym powróconych od Polski Gubernii przepisać, ażeby te Rządy i tameczne urzędy Sądowe, przy rozpatrywaniu spraw względem chrzczenia dzieci, spłodzonych z małżeństw, zawartych na ośniewie Traktatu 1768 roku, postępowały zgodnie z wyżej wyłożonem rozporządzeniem Najświętszego Rządzącego Synodu; o czém posłać указы, również przez указы dać wiedzieć i wszystkim dalszych Gubernii Gubernialnym i Obwodowym Rządom, Woyskowym Kancellaryom, także PP. Ministrom, Wojskowym Jenerał-Gubernatorom, Wojskowym Gubernatorom, sprawującym i cywilne interesa, Jenerał-Gubernatorom i Naczelnikom miast; a do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia, jakowem uwiadomić i Najświętszy Rządzący Synod. Sierpnia 21 dnia 1834 roku. (z 1go Departamentu.) (G. S.)

го Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить вѣдѣнія, каковымъ уведомить и Святѣйшій Правительствующій Синодъ. Августа 21-го дня 1834 года. (По 1-му Департаменту) (Сен. В.)

Рига, 2-го Сентября.

Въ теченіе прошедшаго Августа мѣсяца прибыло къ здѣшнему порту 165 купеческихъ кораблей, а отбыло 118. Всего же, съ открытія нынѣшней навигаціи, въ полученіи состоятъ 757, а въ отправленіи 654 корабля. (Снб. В.)

Симферополь, 23-го Июля.

На дняхъ возвратился сюда извѣстный Геологъ Г. Дюбуа изъ путешествія, предпринятаго имъ съ Высочайшаго соизволенія въ Кавказскую область. Онъ отправился въ прошедшемъ году изъ Севастополя къ Абхазскому берегу моремъ, и проѣхавъ вдоль всего протяженія онаго, отъ Гелинчика до Поті и далѣе до крѣпости Св. Николая, изслѣдовалъ страны, лежащія между Западнымъ Кавказомъ и сѣверными горами, у источника рѣки Куры; описалъ замѣчательныя развалины Уплись-Цихе въ Карталинѣ и прибылъ въ Тифлисъ, чтобы провести въ ономъ зиму. Отсюда поѣхалъ онъ въ началѣ Февраля въ Армению, посѣтилъ Эриванъ и, проникнувъ до отдаленнѣйшихъ границъ сей области, со стороны Персіи и Турціи, съ особеннымъ вниманіемъ изслѣдовалъ оную по части Геогнозіи и Древностей; гора Араратъ была въ сіе время покрыта еще глубокимъ снѣгомъ и потому Г. Дюбуа не могъ взойти на оную, и возвратился чрезъ Карабахъ и Елисаветполь въ Тифлисъ. Послѣ сего онъ совершилъ еще путешествіе въ Кахетію и Кизихъ, и, проведя опять нѣсколько времени въ Тифлисъ, отправился обыкновеннымъ путемъ чрезъ Владикавказъ и Екатериноградъ къ Кавказскимъ минеральнымъ водамъ, изслѣдовалъ близлежащія горы и посѣтилъ вершину Бештау. Отсюда пустился онъ чрезъ Ставрополь по Кубани въ обратный путь въ Крымъ и прибывъ въ Керчь, который уже прежде былъ посѣщенъ имъ, занялся рисованіемъ нѣкоторыхъ, вновь открытыхъ древностей. — Г. Дюбуа привезъ съ собою весьма много, совершенно новыхъ и любопытныхъ замѣчаній, по части Геогнозіи, значительное собраніе окаменѣлостей и минераловъ и болѣе двухъ сотъ разныхъ рисунковъ, въ томъ числѣ: общій видъ всего Абхазскаго берега съ вѣрнымъ изображеніемъ стоящихъ на ономъ развалинъ Питеуса (Пицунды, или Бичвинды) и мног. др.; подробный видъ изсѣченнаго въ скалѣ города Уплись-Цихе на Курѣ, нѣсколько видовъ Арарата, разныхъ мѣстъ, лежащихъ по Араксу въ окрестностяхъ Ахалциха и проч., — а также чертежи церквей и развалинъ въ Закавказскихъ областяхъ и весьма много геогностическихъ картъ и профилей. Кромѣ сего въ портфель его заключается болѣе тысячи меньшаго размѣра рисунковъ, съ изображеніями медалей, костюмовъ, архитектурныхъ украшеній и проч. — Г. Дюбуа уже и прежде сего путешествовалъ по Крыму съ неменьшею наблюдательностію, и успѣлъ составить, между прочимъ, весьма подробную и точную карту Херсоническаго полуострова, столь необходимую для Исторіи Россіи. Теперь намѣревается онъ отправиться въ Берлинъ, для изданія путешествія своего въ свѣтъ; впрочемъ желательнѣе бы было, чтобы столь любопытное сочиненіе было издано не въ чужихъ краяхъ, а въ Россіи. (Снб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 19-го Сентября.

Правительствомъ издано повелѣніе врачамъ, чтобы они, только въ чрезвычайныхъ и необходимыхъ случаяхъ предписывали пользованіе минеральными водами: ибо такого рода путешествія стоятъ больнымъ большихъ издержекъ, разстроиваютъ тѣмъ домашнія ихъ дѣла. (G. C.)

Д а н і я.

Копенгагенъ, 11-го Сентября.

Въ субботу на здѣшней пристани бросили якорь Россійскій линійный корабль *Остроленка*, и военныя бриги *Приамъ* и *Пенелопъ*.

— Въ *Исландіи* свирѣпствуетъ какая-то болѣзнь, которая вовсе непоходитъ на холеру, но пожираетъ множество людей. (G. C.)

Г е р м а н і я.

Магницъ, 9-го Сентября.

Назначены: Е. К. Выс. Принцъ *Вильгельмъ* Пруссійскій Губернаторомъ, а Австрійскій Генераль *Пиретъ де Бигенъ* (который теперь находится во Франк-

Рыга, дня 2 Września.

W przeciagu zeszłego Sierpnia przybyło do tutejszego portu 165 okrętów kupieckich, a wyszło 118. Liczba zaś od początku teraźniejszej żeglugi, przybyłych 757, wyszłych 654. (G. S. P.)

Symferopol, 23 Lipca.

Témi dniami powrócił tu znajomy Geolog, P. Dubois, z podróży, przedsiębraney za Narwyzszem zezwoleniem do Obwodu Kaukaskiego. Wyjechał on w roku zeszłym z Sewastopola do Abcharskiego brzegu morzem, a przejechawszy wzdłuż całej jego rozciągłości, od *Helinczyka* do *Poti* i dalej do twierdzy S. Nikołaja, rozpoznawał krainy, położone między Kaukazem-Zachodnim a snieżnymi górami, u źródeł rzeki *Kur*, opisał godne uwagi rozwaliny *Uplis-Ciche* w *Kartalinii* i przybył do *Tyflisu*, dla spędzenia zimy. Ztąd pojechał na początku Lutego do *Armenii*, odwiedził *Erywan*, i do najodleglejszych granic tego obwodu przeniknąwszy, ze strony Persyi i Turcyi, ze szczególną uwagą, rozpoznawał ją pod względem geognostycznym i starożytności; góra *Ararat* była wtedy pokryta głębokim sniegiem, i dla tego P. Dubois weyść na nią nie mógł, i powrócił przez *Karabach* i *Elisawetpol* do *Tyflisu*. Potém odbył jeszcze podróż do *Kachety* i *Kizichu*, a przepędziwszy znowu czas niejaki w *Tyflisie*, zwyczajną drogą wyjechał przez *Władykawkaz* i *Ekaterinograd* do Kaukaskich wód mineralnych, rozpoznawał przyległe góry i zwiedził wierzchołek *Beshtau*. Ztąd puścił się przez *Stawropol* ponad *Kubaniem* napowrót do *Krymu* i, przybywszy do *Kiercza*, który pierwey już zwiedzał, zajął się rysowaniem niektórych, nowo odkrytych starożytności. — P. Dubois przywiózł z sobą bardzo wiele, całe nowych i ciekawych postrzeżeń geognostycznych, znaczny zbiór skamieniałości i minerałów, i więcej dwóchset różnych rysunków, w tej liczbie: ogólny widok całego Abchazkiego pobraża z dokładnem wyobrażeniem będących na niem rozwalin *Piteusa*: (Picundy alba Biczwinda): i w. in.; szczegółowy widok wyciosanego w skale miasta *Uplis-Ciche* nad *Kurem*, kilku widoków *Araratu*, różnych miejsc, leżących nad *Araxem* w okolicach *Achat-cycha* i t. d., — także rysunki kościołów i rozwalin w Zakaukaskich prowincyach, oraz wiele bardzo geognostycznych kart i przecięć. Prócz tego w pularesie jego znajduje się więcej tysiąca mniejszych miary rysunków, z wyobrażeniami medalów, ubiorów, budowniczych ozdób, i t. d. — P. Dubois pierwey jeździł już po *Krymie* z niemnieszą uwagą, i potém ułożył, między innemi, bardzo szczegółową i dokładną kartę półwyspu Chersonskiego, tak istotnie potrzebną do Historii Rossyi. Teraz zamysła on wyjechać do *Berlina*, dla wydania podróży swej na świat; wreszcie bardzoby było pożądaną, ażeby dzieło, tak ciekawe, nie w obcych krajach, lecz w Rossyi, było wydane. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 19 Września.

Wyszło zalecenie rządu do doktorów, aby odtąd tylko w nadzwyczajnych i nieodzownych przypadkach, ordynowali używanie kąpieli u wód mineralnych, a to ze względu, że tego rodzaju podróże narażają chorych na wydatki zbyt wielkie, zawiślanie w interessach domowych sprawdzające. (G. C.)

D a n i a.

Kopenhaga, dnia 11 Września.

W sobotę stanęły na kotwicy w tutejszej przystani, Rossyjski okręt liniowy *Ostrołęka*, także brygi wojenne *Príam* i *Penelopa*.

— W *Islandyi* panuje jakaś choroba, w niczém do cholery niepodobna, która sprząta bardzo wiele ludzi. (G. C.)

N i e m c y.

Moguncya, dnia 9 Września.

J. K. W. Xiążę *Wilhelm* Pruski, jest mianowany Gubernatorem, a Jenerał Austriacki *Piret de Bigain* (ten sam który był teraz we Frankforcie), Kommen-

фуртъ), Коммендантомъ здѣшней крѣпости въ Германскомъ Союзѣ.

Франкфуртъ, 8-го Сентября.

Сеймъ Германскаго Союза производить безпрерывно свои засѣданія, подъ председательствомъ Прускаго Посланника Г. Наглера. Возвращеніе Императорско-Австрійскаго председательствующаго Посланника не скоро, кажется, послѣдуетъ, потому, что, какъ извѣщаютъ изъ Вѣны, Графъ Минхъ-Беллингегаузенъ отправится съ Княземъ Меттернихомъ въ Богемію и тамъ проведетъ нѣкоторое время. Говорятъ, что важныя дѣла заставили Австрійскаго Канцлера удержатъ Графа Минхъ Беллингегаузена, для содѣйствія въ оныхъ, и что по той же причинѣ не будетъ опубликовано постановленія Министерскаго Нѣмецкаго Конгресса въ Вѣнѣ. Нѣкоторые даже полагаютъ, что таковое обнародованіе вовсе не послѣдуетъ, или по крайней мѣрѣ, отложится на долгое время.

Мюнхенъ, 16-го Сентября.

Мы узнали изъ вѣрнаго источника, что Франція и Англія уже не противятся супружеству Донны Маріи съ Герцогомъ Августомъ Лейхтенбергскимъ и что уже начаты въ томъ отношеніи переговоры въ Княжескомъ замкѣ Исманингъ, вблизи Мюнхена, гдѣ живетъ семейство Герцоговъ Лейхтенбергскихъ. (G. C.)

Бельгія.

Брюссель, 8-го Сентября.

Съ 1-го ч. с. м. Г. Меленеръ принялъ въ свое управленіе Министерство Иностранныхъ дѣлъ.

— Говорятъ, что Правительство прилагаетъ всевозможныя старанія изслѣдовать, къ какимъ прибыли проискать, заставя членовъ суда присяжныхъ въ Монсѣ признать безвинными виновниковъ безпокойствъ и грабежа, произведенныхъ въ Брюсселѣ противъ Оранжевыхъ. Это неслыханное событіе въ лѣтописяхъ судебныхъ дѣлъ. Слѣдствіемъ онаго было изданіе въ Монсѣ брошюры на Французскомъ языкѣ, которая вызываетъ тамошнюю чернь послѣдовать примѣру Брюсселя.

9-го Сентября.

Графъ Латуръ-Мобуръ, Французскій Посланникъ при здѣшнемъ Дворѣ, опять возвратился въ Брюссель и вступилъ въ управленіе своей должности. (G. C.)

Персія.

Газета *Journal de St. Petersburg*, въ номерѣ отъ 8 (20) Сентября изъ С. Петербурга, заключаетъ въ себѣ слѣдующее извѣстіе изъ Персіи: „Пишутъ къ намъ изъ Тавриса, отъ 18-го Іюля: Шахъ, назначая Наслѣдникомъ Престола Принца Мугамеда Мирзу, старшаго сына Аббаса-Мирзы, поручилъ ему управленіе провинціями, завѣдываемыми прежде умершимъ его отцемъ. Шахъ въ это же время издалъ фирманы ко всѣмъ Губернаторамъ, увѣдомляя ихъ о помянутомъ назначеніи. Кажется, что донны ни одинъ изъ сыновей Шаха не оказалъ явнаго сопротивленія противъ распоряженія, опредѣляющаго ихъ племянника, будущимъ повелителемъ. Жителямъ же Тегерана и Адербиджана, высокое предназначеніе Принца Мугамеда Мирзы доставило несказанное удовольствіе. — 17-го Іюля Е. Кор. Высочество совершилъ торжественный въѣздъ въ Таврисъ, изъ Тегерана. Россійскій и Англійскій Министры отправились на встрѣчу ему до Уджаны, гдѣ Принцъ прежде появленія своего въ большой залъ или въ пріемныхъ комнатахъ Двора давалъ имъ аудіенцію, Прибывъ въ Халатъ-Пушанъ, въ трехъ верстахъ отъ Тавриса, Е. К. В. ожидалъ благопріятнаго часа къ своему въѣзду, который назначили Астрологи 17-го ч. чрезъ часъ по захожденіи солнца. Свита Принца предшествовали восемь пушекъ, кои попеременно останавливались по четыре, для салютванія; потомъ слѣдовали музыканты на верблюдахъ, верховыя лошади Принца, и Емиръ Низамъ, т. е. Главный Начальникъ регулярныхъ войскъ, со своимъ штабомъ. Два полубаталіона пѣхоты и барабанщики непосредственно предшествовали Принцу, который сѣлъ на бѣлаго коня, имѣя возлѣ себя Россійскаго Министра Г. Графа Симониа и Англійскаго Посланника Г. Кампбелля. Потомъ слѣдовали Чиновники обоихъ Посольствъ и въ слѣдъ за ними многіе Князья изъ семейства Шаха и дружина Наиба-Султана. По обѣимъ сторонамъ дороги выстроились городскія гвардіи, вооруженныя ружьями и все почти народонаселеніе, явившееся со своими знаменами. Въ каждомъ циркулѣ города были приношены жертвы, Муллы совершали молебны, поэты же декламировали стихи, составленные по сему случаю. Свита по временамъ останавливалась, чтобы не пробѣжать во-

даниемъ звязковей твердзы тuteyszey.

Frankfurt, dnia 8 Września.

Seym Związku Niemieckiego odbywa bez przerwy posiedzenia swoje pod przewodnictwem Posła Pruskiego Pana Nagler. Powrót Cesarsko-Austryackiego Posła prezydującego, zdaje się być jeszcze nie bliski, ponieważ, jak z Wiednia donoszą, Hrabia Münch-Bellinghausen, pojedzie z Xięciem Metternichem do Czech i tamże czas niejaki zabawi. Mówią, że ważne sprawy skłoniły Kanclerza Austryackiego do zapewnienia sobie w ich załatwieniu Hrabiego Münch-Bellinghausen, i że dla tej samej przyczyny, nie będzie jeszcze ogłoszony rezultat postanowień Ministeryalnego Kongressu Niemieckiego w Wiedniu. Niektórzy sądzą nawet, że to ogłoszenie nie nastąpi, a przynajmniej do bardzo dalekiego czasu odłożone zostało.

Monachium, dnia 16 Września.

Dowiadujemy się z pewnego źródła, że Francya i Anglia nie są już przeciwne małżeństwu Donny Maryi z Xięciem Augustem Leuchtenberg, i że już rozpoczęte zostały w tej mierze negocjacye w zamku Xiążęcym Ismaning, blisko Monachium, gdzie mieszka rodzina Xiążąt Leuchtenberg. (G. C.)

Бельгія.

Bruxella, dnia 8 Września.

Od dnia 1. h. m. objął kierunek Ministerstwa interesów zagranicznych P. Meulenaere.

— Mówią, że Rząd dokłada wszelkiego starania, aby wysledzić, jakich też użyto zabiegów, ażeby skłonić Członków Sądu Przysięgłych w Mons, do uznania za niewinnych sprawców zaburzeń i rabunku, popełnionego w Bruxelli przeciwko Oранжевымъ. Zaiste, jest to niesłychane w rocznikach sądowych zdarzenie; jego skutek był taki, że niebawnie ogłoszono w Mons broszurkę, w języku francuzkim, zachęcającą tamtejsze pospólstwo do naśladowania Bruxelli.

Dnia 9.

Hrabia Latour-Moubourg, Poseł Francuzki przy Dworze tutejszym, jest znowu z powrotem w Bruxelli i rozpoczął swoje urzędowanie. (G. C.)

Персія.

Gazeta *Journal de St. Petersburg*, w numerze datowanym 8 (20) Września z Petersburga, zawiera następującą wiadomość z Persyi: „Piszą do nas z Taurysu, pod dniem 18tym lipca: Szach, mianując successorem tronu, Xiążęcia Mohameda-Mirzę, syna starszego Abbasa-Mirzy, powierzył mu rządy prowincyi, sprawowanych przez zmarłego jego oyc. Szach w tymże czasie wydał firmany do wszystkich gubernatorów, z uwiadomieniem ich o tém mianowaniu. Zdaje się, że dotąd żaden z synów Szacha nie okazał jawnie oporu przeciwko rozrządzeniu, stanowiącemu synowca ich przyszłym dla nich Monarchą. Mieszkańcom zaś Téhéranu i Aderbiżanu wysokie przeznaczenie Xiążęcia Mohameda-Mirzy sprawiło najwyższe zadowolenie. — Dnia 17go Lipca J. K. Wysokość, przybywając z Téhéranu, uroczysty wjazd odprowadził do Taurysu. Ministrowie Rosyjski i Angielski wyjeżdżali na jego spotkanie aż do Udżany, gdzie Xiążę dawał im posłuchanie, przed ukazaniem się na wielkim salonie, czyli na pokojach dworu. Przybywszy do Chalaf-Puszanu, o trzy wiorsty od Taurysu, J. K. W. zatrzymał się, oczekując szczęśliwej godziny dla swego wjazdu, którą astrologowie naznaczyli dnia 17, w godzinę po zachodzie słońca. Orszak Xięcia poprzedzany był przez ośm dział, które się naprzemiennie zatrzymywały po cztery dla salutowania wystrzałami; następowały potem muzyka na wielbłądach, konie jezdne Xięcia, potem Emir-Nizam, to jest Naczelný dowódzca wojsk regularnych ze swoim sztabem. Dwa pół bataliony piechoty i zbiór hębnów poprzedzały bezpośrednio Xięcia, który wsiadł na konia białego, mając po bokach P. Hrabiego Simonicza, Ministra Rosyjskiego i P. Campbella, posła Angielskiego. Następowali dalej urzędnicy obu tych poselstw, a po nich wielu Xiążąt z familii Szacha i dóm Naiba-Sultana. Po bokach drogi były uszykowane gwardye mieyskie, uzbrojone strzelbami i całą prawie ludnością, która ze swemi wystąpiła chorągiewkami. W każdym cyrkule miasta czyniono ofiary, multowie odprawiali modlitwy, a poeci deklamowali wiersze, z tej okoliczności ułożone. Orszak często się zatrzymywał, a żeby nie przybył do bramy miasta przed godziną, oznaczoną przez astrologów, a tak, około godziny dopiero szóstej wieczornej Xiążę wysiadł do pałacu. — Miasto przez trzy dni było oświecane.“

ротъ городскихъ прежде опредѣленнаго Астрологами часа, следовательно около шести часовъ вечеромъ, Принцъ прибылъ во дворецъ. — Городъ три дня сряду былъ иллюминированъ.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.
Лондонъ, 5-го Сентября.

Журналъ *Old England* помѣстилъ особенно любопытное извѣстіе, что Г. О'Коннелъ вскорѣ будетъ Членомъ Министерства Г. Мельбурна; нынѣшнее путешествіе Лорда Дунканона въ Ирландію, полагаютъ, имѣть цѣль не иную, какъ только приведеніе къ окончанію переговоровъ въ отношеніи сего съ Г. О'Коннелемъ.

9-го Сентября.

Вчера, въ день коронаванія, былъ большой обѣдъ у Короля въ Виндсорскомъ дворцѣ, къ коему приглашены были Министры: Мельбурнъ, Пальмерстонъ и Спрингъ Райсъ.

— На большой обѣдъ, который имѣть быть 15-го ч. въ *Едмбургѣ* (но не въ *Дублинѣ*, какъ ошибкою извѣщено), приглашены всѣ нынѣшніе Министры, но вѣроятно не всѣ будутъ находиться.

— Извѣщаютъ изъ острова *Мадеры* 16-го ч., что одинъ монахъ возмущилъ жителей селенія *Калетты* противъ Правительства *Донны Маріи*. Губернаторъ немедленно отправилъ 300 стрѣльцевъ, кои возстановили спокойствіе. Захватили самого зачинщика бунта, который, избѣгая заслуженнаго наказанія, лишилъ себя жизни въ темницѣ.

11-го Сентября.

Золотой ящичекъ, въ коемъ городъ *Едмбургъ* поднесетъ Графу *Грею* дипломъ гражданства, стоитъ 150 фунт. стерл. (3,750 руб. асс.)

— Ученые общества въ сѣверныхъ столицахъ, посѣщенныхъ Г. Россомъ, а именно *Копенгагенъ*, *Стокгольмъ* и *С. Петербургъ*, принимали съ искреннимъ радушіемъ сего ученаго мореплавателя и помѣстили имя его въ число знаменитѣйшихъ своихъ Членовъ. Владѣтели надѣли его также почестями: Король Шведскій наименовалъ его Командоромъ ордена *Шпаги*, а Императоръ Всероссійскій пожаловалъ ему орденъ *Св. Анны съ брилліантами*. Не подтверждается, чтобы Капитанъ *Россъ* предпринялъ новую экспедицію къ полюсу.

— Король назначилъ Подполковника *Колебука* Губернаторомъ Багамскихъ острововъ.

12-го Сентября.

Герцогъ *Суссексъ* опять боленъ и, какъ говорятъ, сильно страдаетъ глазами. — Министръ Внутреннихъ дѣлъ Лордъ *Дунканонъ* находится теперь въ Ирландіи, гдѣ его приняли съ искреннимъ радушіемъ. — Адмиралъ *Грагамъ* назначенъ Начальникомъ эскадры въ Америкѣ. — Адмиралъ Сиръ *Бенжаминъ Гаревъ* скончался, на 74 году отъ рожденія. — Общество Англійскихъ Испытателей Природы уже собирается въ *Едмбургѣ*; 9-го ч. было тамъ 2,200 Членовъ.

— Оптикъ *Стейнбергъ*, Нѣмецкій уроженецъ, 9-го ч. с. м. умертвилъ жену и четверо своихъ дѣтей; наконецъ и самъ лишилъ себя жизни. (Г. С.)

15-го Сентября.

Капитанъ *Россъ* вчера имѣлъ честь представляться ИИ. КК. Величества въ *Виндсорѣ*.

— Лордъ *Алторпъ* выѣхалъ въ обыкновенное свое мѣсто пребыванія, желая быть при конныхъ скачкахъ въ *Донкастерѣ*.

— *Globe* дѣлаетъ замѣчаніе, что трое Статсъ-Секретарей: Лордъ *Пальмерстонъ*, Лордъ *Дунканонъ* и Г. *Спрингъ-Райсъ*, суть Ирландцы; равно Лордъ *Айлмеръ*, Генераль-Губернаторъ Канады; Лордъ *Кларе*, Губернаторъ *Бомбея*; Маркграфъ *Слиго*, Губернаторъ *Ямайки*; Генераль *Бурке*, Губернаторъ *Новой Южной Валліи* и Сиръ *Дудлей Ст. Ледеръ Гилль*, Губернаторъ *Сенъ-Люисъ*. Число знаменитыхъ Ирландцевъ, исправляющихъ высшія должности, теперь гораздо больше, нежели когда было.

— Умершая Герцогиня Браганцкая *Донна Марія Франциска*, супруга *Донъ-Карлоса*, предписала въ своемъ завѣщаніи, чтобы бранныя ея остатки преданы были вѣчному покою, не въ Ескуріальскомъ Пантеонѣ, но въ подземельяхъ монастыря, ею основаннаго въ *Ориуелли*. Деревянный гробъ, красиво отдѣланный, украшенія и корона, заготовляются въ *Лондонѣ*.

— Маркграфъ *Мирафлоресъ*, въ письмѣ отъ 13-го с. м. изъ *Брейтона*, оправдываетъ себя по поводу упрека, сдѣланнаго ему *Французскою Газетою* въ томъ, что будто онъ снабдилъ паспортомъ Испанца, назвавшегося *Лоресомъ*, и взявшаго на себя отравить *Донъ-Карлоса*.

— Почтовый пароходъ *Eclipse*, прибывшій 12-го

БРИТАНІЯ ВЕЛИКАЯ И ИРЛАНДІЯ.
Лондонъ, 5-го Сентября.

Дziennik Old-England umieścił tę szczególną wiadomość, że Pan O'Connel będzie wkrótce Członkiem ministerstwa Pana Melbourne; teraźniejsza podróż Lorda Duncannon do Irlandyi, nie ma mieć innego celu, jak uzupełnienie układów z Panem O'Connelem w tej mierze.

Dnia 9.

Wczora, jako w rocznicę koronacyi, był wielki obiad u Króla w zamku Windsor, na którym znajdowali się także Ministrowie Melbourne, Palmerston i Spring-Rice.

— Na wielki obiad, który będzie dany dnia 15 w Edyburgu, (nie w Dublinie, jak przez omyłkę było napisano), są zaproszeni wszyscy Ministrowie teraźniejsi, ale zapewne nie wszyscy będą się mogli znajdować.

— Donoszą z wyspy Madery dnia 16, że pewien mnich zbuntował mieszkańców wsi Calheta, przeciwko Rządowi Donny Maryi. Gubernator posłał natychmiast 300 strzelców, którzy spokojność przywrócili. Poymano samego herszta buntu, który, unikając zasłużonej kary, odebrał sobie życie w więzieniu.

Dnia 11.

Puszka złota, w której miasto Edyburg ma ofiarować Hrabieciu Grey dyploma obywatelstwa, kosztuje 150 funt. szterl. (6,300 złp.)

— Towarzystwa uczonych w Stolicach Północy, które zwiedził Pan Ross, jako to: w Kopenhadze, Sztokholmie i Petersburgu, przyjmowały wszędzie z wielką uprzejmością tego uczonego żeglarza i zapisaly go w szereg znakomitszych Członków swoich. Monarchowie obdarzyli go także zaszczytami: Król Szwedzki mianował go Komandorem orderu Szpady, a Cesarz Wszech Rossyj udzielił order Sw. Anny z brylantami. Nie potwierdza się, aby Kapitan Ross zamierzał nową wyprawę do bieguna.

— Król mianował Podpółkownika Colebrocke, wielkorządcą wysp Bahama.

Dnia 12.

Xiągę Sussex jest znowu chory, i ma bardzo cierpieć na oczy. — Minister spraw wewnętrznych Lord Duncannon bawi teraz w Irlandyi, gdzie doznaje jak nayprzychylniejszego przyjęcia. — Dowódcą amerykańskiego stanowiska mianowany Admirał Graham. — Admirał Sir Benjamin Garew, umarł mając lat 74. — Towarzystwo Angielskich Badaczów Natury, zgromadza się w Edyburgu; dnia 9 było już 2,200 Członków.

— Optyk Steinberg, rodem z Niemiec, zamordował dnia 9 b. m. żonę i czworo dzieci swoich, a w końcu sam sobie życie odebrał. (G. C.)

Dnia 15.

Kapitan Ross miał wczora zaszczyt od Królestwa Ichmość być przyjętym w Windsor.

— Lord Althorp wyjechał do zwyczajnego swego miejsca przebywania, dla znajdowania się w Doncaster na wyścigach konskich.

— *Globe* czyni uwagę, że trzy Sekretarze Stanu, Lord Palmerston, Lord Duncannon i P. Spring-Rice, są Irlandczykowie; również Lord Aylmer, Jenerał-Gubernator Kanady; Lord Clare, Gubernator Bombaju; Margrabia Sligo, Gubernator Jamayki; Jenerał Bourke, Gubernator Nowey-Wallii-Południowej i Sir-Dudley-St. Leger Hill, Gubernator Sw. Lucyi. Liczba znakomitych Irlandczyków, wysokie urzędy sprawujących, większa jest teraz, jak kiedykolwiek.

— Zmarła Xieźna z domu Marya Franciszka Bragancka, małżonka Don Carlosa, w testamentie swym zaleciła, ażeby zwłoki jej, nie w Panteonie Eskurialskim, ale w sklepach klasztoru, przez nią fundowanego, w Orihuelli, na wieczny spoczynek były postawione. Truna drewniana bardzo piękna: ozdoby i korona robione są w Londynie.

— Margrabia Miraflores, w liście pod dniem 13 Września z Brighton uniewinnia się z zarzutu sobie przez Gazetę Francuzką uczynionego, że on Hiszpana, imieniem Lopez, opatrzył wyjednanym pasportem, w celu, że on Don Carlosa miał otruć.

— Parochod pocztowy, Eclipse, d. 12 z Falmouth

ч. изъ *Фальмута*, изъ *Мексики*, привезъ важное извѣстіе, что *Пуэбла*, послѣдняя изъ областей, возставшихъ противу Правительства, сдалась войскамъ Генерала *Сантаны* и что спокойствіе въ Государствѣ восстановлено. Въ *Мексикѣ* 5-го Августа было приготовлено 2 милліона долларовъ въ *Вера-Круцъ* для Англіи. Пароходъ, *Eclipse*, привозитъ 200,000 долларовъ для купцовъ. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Римъ, 6-го Сентября.

О прибытіи *Донъ Мигуэля* въ Римъ, *Diario di Roma* извѣщаетъ слѣдующимъ образомъ: „4-го ч. с. м. поутру прибылъ въ Римъ изъ *Милана* Е. К. В. *Донъ Мигуэль I.* Въ слѣдующій день отправился онъ въ Квиринальскій дворецъ, посѣтилъ тамъ Его Святѣйшество Папу, который принялъ его съ приличными почестями.“

Лукка, 1-го Сентября.

Вчера по полудни проѣзжалъ чрезъ нашъ городъ *Донъ Мигуэль*, Герцогъ *Браганцкій*, съ своею свитою въ *Римъ*. (G.C.)

Г р е ц і я.

Навплиа, 11-го Августа.

Въ *Румелию* вторгнулись опять 200 грабителей изъ *Турціи*. Это исключительно *Албанцы*, коихъ безъ сильной пограничной стражи не лзя удержать въ предѣлахъ повиновенія. (G.C.)

П о р т у г а л і я.

Лиссабонъ, 23-го Августа.

Въ засѣданіи Палаты Перовъ 17-го числа, Герцогъ *Пальмелла* объявилъ о назначеніи его Президентомъ; Графъ *Луміаресъ* и Маркизъ *Луле* избраны въ Секретари. Графъ *Таипа* и Графъ *Парати* допущены къ засѣданіямъ Палаты, первый вопреки поданному противъ него Министромъ Внутреннихъ дѣлъ обвиненію, а второй не смотря на подписанное имъ по принужденію прошеніе *Дону Мигуэлю*. 18-го числа Палата приняла предложеніе о публичности преній объ адресѣ въ отвѣтъ на рѣчь *Дона Педро*. — Засѣданія Палаты Депутатовъ 19, 20, 21 и 22 числа представляютъ мало занимательнаго; они посвящены были повѣркѣ избранія Депутатовъ и выбору Кандидатовъ въ званіе Президента и Вице-Президента. (Сиб.В.)

30-го Августа.

28-го ч. послѣдовали уплата жалованья и удаленіе изъ Португальской службы Англійскихъ морскихъ солдатъ.

— Министръ Иностранныхъ дѣлъ увѣдомилъ Кортесовъ, что по причинѣ изданной *Донъ Мигуэлемъ* протестаціи, остановлены всѣ обезпеченные въ пользу его доходы въ Португаліи.

3-го Сентября.

На *Тагъ* стоитъ вооруженная и готовая къ отплытію эскадра, состоящая изъ корабля *Донъ Педро* и 4-хъ небольшихъ кораблей съ 50 пушками. На кораблѣ *Донъ Педро* прибыли 27-го ч. п. м. 450 челоѣкъ изъ *Мадеры*.

— Всѣ журналы Правительства, заключающіе про- странныя объявленія касательно продажи духовныхъ имѣній. Серебро, найденное въ упраздненныхъ церк- вахъ и монастыряхъ, отдано на монетный дворъ. (G.C.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 4-го Сентября.

Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Процесеровъ, принять проектъ закона, исключаящій *Донъ Кар- лоса* и его потомковъ отъ наслѣдства Испанскаго Пре- стола. — Палата Прокураторовъ занимается преніями о статьяхъ, имѣющихъ цѣлію введеніе положительныхъ законовъ. (G.C.)

А в с т р і я.

Вѣна, 6-го Сентября.

Военные маневры войска, собраннаго въ лагерь при *Турасѣ*, будутъ окончены 16-го ч. с. м. Импе- раторъ потомъ отправится въ Моравію, а оттуда воз- вратится въ *Шенбрунъ*.

— Возстановленіе спокойствія въ Сиріи совершенно устраняетъ всѣ опасенія, предстоящія относительно дѣлъ Востока. *Мегмедъ Али* негодовалъ на свое- го сына, что онъ заблаговременно не увѣдомилъ его о дѣйствительномъ состояніи и положеніи сего вла- дѣнія, но своимъ упрямствомъ довелъ дѣла до край- ности. *Мегмедъ* вскорѣ возвратится въ *Александ- рію*, къ чему уже сдѣланы приготовленія. Порта не довольна способомъ, каковымъ рѣшены дѣла въ Сиріи; Турецкій флотъ донынѣ не оставилъ Кон-

з *Мехыку* прибыты, важная привозитъ wiadomość, że *Puebla*, ostatnia z prowincy, które się przeciw Rzą- dowi oświadczyły, poddała się wojskom Jenerała *San- tany*, i że spokojność w kraju przywróconą została. W Meksyku dnia 5 Sierpnia 2 mil. dollarów przygo- towanych było do *Veracruz* dla Anglii. Parochod *Eclipse* przywozi 200,000 dollarów dla kupców. (A. P. S. Z.)

W z o s n y.

Rzym, dnia 6 Września.

O przybyciu Don Miguela do Rzymu w ten spo- sób donosi *Diario di Roma*: „Dnia 4 b. m. rano przy- był do Rzymu jadący z Medyolanu Jego Królewska Mość Don Miguel I. Nazajutrz udał się do pałacu Kwi- rynalnego dla odwiedzenia tam Oycy Św., od którego z należnemi względami przyjęty został.“

Lukka, dnia 1 Września.

Wczora po południu przejeżdżał tędy Don Miguel, Xiążę *Braganza* z orszakiem swoim do Rzymu. (G.C.)

G r e c y a.

Nauplia, dnia 11 Sierpnia.

Do *Rumelii* wpadło znowu 200 rabusiów z *Tur- cyi*. Są to sami *Albańczykowie*, których, bez mocnego kordonu granicznego, trudno będzie trzymać na wo- dzy. (G.C.)

P o r t u g a l i a.

Lisbona, dnia 23 Sierpnia.

Na posiedzeniu Izby Parów d. 17, Xiążę *Palmella* uwiadomił o swém mianowaniu na Prezydenta; Hrabia *Lumiares* i Margrabia *Loulé* obrani na Sekretarzów. Hrabia *Taipa* i Hrabia *Parati* przypuszczeni do zasiada- nia w Izbie, pierwszy wbrew uczynionemu przeciw niemu przez Ministra spraw wewnętrznych обвинieniu, drugi zaś bez względu na podpisaną przez niego poniewolnie prośbę do *Don Miguela*. D. 18 przyjęta Izba projekt pu- blicznych rozpraw nad adresem w odpowiedzi na mowę *Don Pedra*. — Posiedzenia Izby Deputowanych 19, 20, 21 i 22 mały są wagi; poświęcone były sprawdzeniu wyborów Deputowanych, tudzież wyborowi kandyda- tów na Prezydenta i Wice-Prezydenta. (G.S.P.)

Dnia 30.

Dnia 28 nastąpiło wypłacenie żołdu i odprawa marynarzy angielskich ze służby portugalskiej.

— Minister spraw zagranicznych doniósł Korte- zom, iż z powodu wydanej przez *Don Miguela* protestacyi, wstrzymano wszelkie zaręczenie mu w Portugalii do- chody.

Dnia 3 Września.

Na *Tagu* stoi uzbrojona i gotowa do wypłynienia eskadra, złożona z okrętu *Don Pedro* i 4 małych o- krętów z 50 działami. Na okręcie *Don Pedro* przyby- ło dnia 27 z. m. 450 ludzi z *Madery*.

— Wszystkie dzienniki rządowe obejmują długie obwieszczenie względem sprzedaży dóbr kościelnych. Srebro, znalezione w zniesionych kościołach i klaszto- rach oddano do mennicy. (G.C.)

H i s z p a n i a.

Madryt, dnia 4 Września.

Na posiedzeniu wczorayszém Izby Procerów, przy- jęty został projekt do prawa, wyłączaający Infanta *Don Karlosa* i jego potomstwo od następstwa Tronu His- pańskiego. — Izba Prokuradorów zajmuje się rozpra- wami nad pojedynczemi artykułami petycyi, zamierza- jącej wprowadzenie prawa zasadniczego. (G.C.)

A u s t r y a.

Wiedeń, dnia 6 Września.

Obróty wojenne woyska, zgromadzonego do obozu pod *Turas*, będą ukończone d. 16 b. m. Cesarz po- jedzie potem do Morawii, a ztamtąd wróci do *Szenbrun*.

— Uspokojenie Syrii, uprzęta zupełnie wszelkie obawy jakie względem Wschodu można mieć było. *Mehemed-Ali* był mocno rozgniewany na swego syna, że nie zawiadomił go wcześniej o prawdziwym stanie i położeniu tego kraju, ale przez upór swój dozwolił rzeczom przyysć do ostateczności. *Mehemed* wróci nie zadługo do *Alexandryi*, do czego poczyniono już przy- gotowania. Porta nie jest kontenta ze sposobu, w jakim się ukończyły interesa w Syrii; flota Turecka nie o- puściła dotąd portu *Stambulskiego*, w którym będzie

стантинпольской гавани, въ коей провести зиму. Съ большою дѣятельностію опять начали заниматься укрѣпленіемъ входа въ *Дарданеллы* и *Босфоръ*; судя по предлогамъ, кажется, что причиною недовѣрчивости Порты есть вторичное появленіе Адмирала *Ровеля* передъ *Вурлею*.

— Князь *Меттернихъ* опять выѣхалъ въ *Баденъ*, а 9-го ч. возвращается на постоянное жительство въ столицу.

10-го Сентября.

Извѣстный въ летописяхъ Германіи и Австріи городъ *Винеръ Нейштадтъ*, третьяго дня сгорѣлъ пожаръ, продолжавшійся 12 часовъ, истребилъ 600 домовъ и 5 церквей.

12-го Сентября.

По письмамъ изъ *Анконы* отъ 1-го с. м. прибыли туда, на обратномъ пути въ отечество изъ Греціи, Государственные Совѣтники *Мауреръ* и *Абель*.

— Купеческія письма изъ *Константинополя* извѣщаютъ объ ослабленіи тамъ чумы.

13-го Сентября.

Письма изъ *Бухареста* извѣщаютъ, что Султанъ пожаловалъ Господарямъ обоихъ Княжествъ и многимъ Боярамъ, ордена. — Турецкій Посланникъ, отправленный въ *Лондонъ*, *Намикъ* Паша, выѣхалъ въ *Бринъ*, желая имѣть аудіенцію у Императора, куда онъ прибылъ 10-го ч. — Во время пожара, происшедшаго въ городѣ *Винеръ-Нейштадтъ* *), успѣли только спасти городскіе архивы, находившіеся въ тамошней Ратуши; остальное все сгорѣло; фабрики и разныя заведенія Правительства, сдѣлались добычею пламени; потери несмѣтны, едва осталось нѣсколько домовъ. Поелику огонь появился вдругъ въ нѣсколькихъ пунктахъ, то нельзя сомнѣваться, что былъ подложенъ.

Бринъ, 18-го Сентября.

Завтрашняго дня, Ихъ Величества выѣзжаютъ обратно въ *Вѣну* чрезъ *Ольмицъ*, гдѣ пробудутъ три дня. Лагерь закрытъ 17-го ч. Говорятъ, что по причинѣ недостатка воды, появились въ войскѣ болѣзни, и сіе ускорило окончаніе маневровъ.

Триестъ, 21-го Сентября.

Первыхъ чиселъ будущаго мѣсяца, ожидаютъ здѣсь Кавалера *Прокеша фонъ Остенъ*, отправляющагося Австрійскимъ Посланникомъ въ *Навплию*. Прежде, чѣмъ въ Грецію, отправился онъ въ *Мюнхенъ*, чтобы объясниться съ Королемъ Баварскимъ, касательно мѣстопробыванія Греческаго Правительства на будущее время, для устраненія всякаго чуждаго вліянія и скорѣйшаго примиренія партій въ семь Государствъ. (Г. С.)

Франція.

Парижъ, 10-го Сентября.

Князь *Таллейранъ* пробудетъ до Декабря въ *Валенсе*; Сентября проведетъ въ деревни, а остальное время въ столицѣ. Потомъ въ Декабрѣ отправится въ *Лондонъ*, гдѣ его присутствіе будетъ необходимо нужно, для окончанія дѣла Голландско-Бельгійскаго. Между *Валенсе*, *Кламеси* (гдѣ находится Г. *Дюпенъ*) и *Тюльери*, замѣченъ безпрестанный провѣздъ курьеровъ.

— *Messenger des Cortes* утверждаетъ, что Французское Правительство отпустило въ *Байоннѣ* миліонъ фр. подъ распоряженіе Генерала *Родила*.

— Извѣщаютъ изъ *Нантеса* отъ 8-го Сентября, что въ окрестностяхъ *Шанель-Геленъ* появились Шуаны, вскорѣ по выступленіи войска, расположеннаго по разнымъ странамъ *Вандеи*.

12-го Сентября.

Особы, имѣющія тѣсныя связи съ дипломатическими обществами, утверждаютъ, что уже кончено условіе между Франціею и Австріею, касательно оставленія съ обѣихъ сторонъ Папскихъ владѣній. Когда Папа будетъ въ состояніи удержать безопасность и порядокъ въ своихъ владѣніяхъ, то Австрійскія войска выступятъ немедленно изъ предѣловъ оныхъ, Французы же оставятъ *Анкону*.

— Война на полуостровѣ долго еще будетъ продолжаться, ежели только недостатокъ провіанта, денегъ, аммуниціи и одежды, въ чемъ донынѣ нуждаются Карлисты, не прекратитъ оную. Особы, хорошо знающія положеніе и мѣстность этой страны, утверждаютъ, что *Родиль*, не смотря на всѣ его военныя дарованія, не успѣетъ ничего сдѣлать съ ин-

зимовала. Зъ wielką gorliwością zaczęto znów pracować nad obwarowaniem wstępu do Dardanellów i Bosforu; sądząc z pozorów, zdaje się, że przyczyną niedowierzania Porty jest powtórne pokazanie się admirała Rowley przed Wurlą.

— Xiążę Metternich pojechał znów do Baden, a 9 wraca na stałe mieszkanie do stolicy.

Dnia 10.

Znane zaszczytnie w historyi Niemiec i Austrii miasto *Wiener-Neustadt*, zgorzało pozawczoraj przez pożar, który, trwając godzin 12, przeszło 600 domów i 5 kościoły obrócił w perzynę.

Dnia 12.

Podług listów z Anконы, daty 1 b. m., przybyli tam wracający z Grecyi do oyczyzny, Radcy Stanu Maurer i Abel.

— Listy kupieckie ze Stambułu donoszą o zmniejszeniu się tam zarazy morowej.

Dnia 13.

Listy z Bukarestu donoszą, że Sułtan uderował Hospodarów obu Xięstw i wielu bojarów, orderami. — Poseł Turecki, jadący do Londynu, Namik-Pasza, pojechał do Brynn, pragnąc mieć posłuchanie u Cesarza, gdzie przybył d. 10 — Z pogorzeli w mieście *Wiener-Neustadt* *) zdołano uratować archiwamię, w tamtejszym ratuszu znajdujące się; z resztą wszystko spłonęło; fabryki i rozmaite zakłady rządowe stały się pastwą płomieni; szkody są nie do obliczenia; zaledwie kilka domów zostało. Ponieważ ogień w kilku razem pokazał się punktach, nie można wątpić, że był podłożony.

Brünn, dnia 18 Września.

Dnia jutrzejszego wyjeżdżają Cesarstwo Ichmość z powrotem do Wiednia na Olomuniec, gdzie przez trzy dni mają zabawić. Obóz został zwinięty dnia 17. Mówią, że dla braku wody, pokazały się choroby w wojsku i to przyspieszyło ukończenie obrótów.

Tryest, dnia 21 Września.

W pierwszych dniach przyszłego miesiąca, jest tu spodziewany Kawaler Prokiesz von Osten, udający się, jako poseł Austriacki, do Nauplii. Pierwiej, nim do Grecyi, udał się do Monachium, dla porozumienia się z Królem Bawarskim o przyszłej Stolicy Rządu Greckiego, a to w celu usunięcia wszelkiego wpływu obcego i prędszego uspokojenia stronniectw w tym kraju.

FRANCYA.

Paryż, dnia 10 Września.

Xiążę *Talleyrand* zabawi aż do Grudnia w *Valençay*; wrzesień przepędzi na wsi, a resztę czasu w stolicy. Potem uda się w grudniu do Londynu, gdzie jego obecność dla ułatwienia sprawy Hollendersko-Belgijskiej będzie potrzebna nieodzownie. Między *Valençay*, *Clamecy* (gdzie Pan *Dupin* bawi), a *Tuilleryami*, uważano często przebiegających kurjerów.

— *Messenger des Cortes* zapewnia, że Rząd Francuzki dał w *Bayonnie* milion franków do dyspozycji Jenerała *Rodila*.

— Donoszą z *Nantes* pod dniem 8 Września, że w okolicy *Chapelle-Heulin*, pokazali się Szuanowie, wkrótce po wymaszerowaniu wojska, które w różnych stronach *Vandei* były rozłożone.

Dnia 12.

Osoby, mające bliższe stosunki w towarzystwach dyplomatycznych, zapewniają, że między Francją a Austrią, porozumiano się już względem wzajemnego opuszczenia Państwa Kościelnego. Jak tylko Papież będzie w stanie utrzymać bez pieczęrstwo i porządek w krajach swoich, oddałą się z granic tychże wojska Austriackie, i nastąpi opuszczenie *Anконы* przez Francuzów.

— Wojna na Półwyspie potrwa długo jeszcze, jeżeli tylko brak żywności, pieniędzy, ammunicyi i ubioru, na czem zbywa dotąd Karolistom, nie położy jey końca. Osoby, znające dobrze położenie i miejscowość tego kraju, zapewniają, że *Rodil*, mimo niezaprzeczonych talentów wojskowych, nie potrafi dać rady powstańcom. Na jego miejscu jeden tylko *Mina* może być

*) *Винеръ-Нейштадтъ* лежитъ въ 6 миляхъ отъ *Вѣны*, по дорогѣ почтовой въ *Грацъ*, при соединеніи двухъ небольшихъ рѣкъ. *Леопольдъ добродѣтельный* основалъ оный въ 1192 и 1194 г. Въ ономъ было 634 домовъ и около 10,000 жителей. Городъ сей производилъ обширную торговлю со всеми областями Монархіи, которой много содѣйствуетъ прекрасный каналъ того же, что и городъ, названія.

*) *Wiener-Neustadt* leży 6 mil od Wiednia, na drodze pocztowej do Gratzu, w miejscu, gdzie się schodzą dwie małe rzeczki. Budował je Leopold cnotliwy w roku 1192 i 1194. Liczyło 634 domów i blisko 10,000 mieszkańców. To miasto prowadziło bardzo znakomity handel ze wszystkimi prowincjami monarchii, ułatwiany niezmiernie pięknym kanałem tegoż, co miasto, nazwiska.

сургентами. Одинъ только *Мина* можетъ быть употребленъ вмѣсто его съ большою выгодною, ибо на его сторонѣ простой народъ, даже духовные и часть Испанскаго дворянства. Кромѣ того, никто лучше не знакомъ съ мѣстоположеніемъ, ибо нѣтъ прохода, ущелья, тропинки, словомъ нѣтъ уголка, въ коемъ бы не пребывала *Мина* лично въ продолженіе войны, приводившей въ трепетъ Французовъ и нанесшей имъ столь много бѣдствій.

— *Quotidienne* извѣщаетъ, что Прусскій Посланникъ, Г. *Вертеръ*, подалъ Правительству въ сильныхъ выраженіяхъ ноту относительно возстановленія должности Прусскаго Консула въ *Байоннѣ* Г-на *Бардовига*, коему Французское Правительство отняло *exequatium*, убѣдившись, что онъ былъ посредникомъ въ тайныхъ сношеніяхъ Легитимистовъ съ Испаніею. (G.C.)

15-го Сентября.

Касательно здоровья Маршала *Жерара*, опасность совершенно миновалась. Вчера, по обыкновенію, онъ трудился съ директорами и начальниками отдѣленій своего Министерства.

— Правительство вчера вечеромъ изъ театра войны получило слѣдующія извѣстія: *Родиль* 11-го ч. оставилъ *Аспейтру*. *Донъ Карлосъ* бросился на долину *Арратіонъ*, *Еспартеро* обратился въ *Орхандіано*, чтобы преслѣдовать его. Занятіе *Елисонды* значительно лишаетъ бодрости Карлистовъ. Юнта находится въ *Салдіасъ* и сама не знаетъ, гдѣ должна избрать себѣ мѣстопребываніе.

— Журналъ *Bon Sens* рассказываетъ, что изъ *Мадрида* 9-го ч. во 2-мъ часу въ полночь отправленный курьеръ прибылъ сюда и подтвердилъ извѣстіе, что всѣ Министры подали въ отставку, но Королева Правительница удержала Графа *Торрено* и поручила ему составленіе новаго Кабинета. — Газета *Temps* исчисляетъ уже новыхъ Испанскихъ Министровъ. Сіе новое Министерство должно состоять: изъ *Торрено* Министра Финансовъ, съ перемѣною плана и новою системою погашенія иностраннаго долга; изъ Г. *Флорида Бланка*, или Г. *Агостинго Аргиллеса*, Министра Иностраннхъ Дѣлъ; Генерала *Валдеса*, Военнаго Министра; Г. *де ла Куадра*, Министра Внутреннихъ Дѣлъ и Г. *Калатрава* Министра Юстиціи.

— *Донъ Карлосъ* издалъ три постановленія: Первымъ онъ постановилъ орденъ *Честности*, который, подобно *цвѣту лиліи* во Франціи, долженъ быть носимъ на бѣлой лентѣ съ красною каймою. Дипломы будутъ выдаваемы *Цумалакаррегви*, Гроссъ-Мейстромъ Гражданскимъ и Военнымъ сего ордена. Получившіе сей орденъ, имѣютъ преимущество предъ прочими, по предмету назначенія ихъ Гражданскими Чиновниками. Въ силу втораго декрета, офицеры, не признававшіе нынѣшняго Правительства и принужденные по сей причинѣ удалиться въ иностранныя Государства, производятся въ высшій чинъ по военной службѣ; тѣмъ же изъ нихъ, кои къ нему прѣдутъ въ Наварру, обѣщается еще сверхъ того награда. Третій декретъ опредѣляетъ, что всѣ Чиновники, по приверженности къ своему долгу, лишившіеся мѣста и оставившіе области, въ коихъ постановлено новое Правленіе, имѣютъ право къ наградамъ и преимуществу предъ прочими подданными, касательно полученія мѣстъ. Далѣе *Донъ Карлосъ* объявляетъ, что самыми лучшими своими слугами почитаетъ тѣхъ, кои бы сказали, что они не присягали въ вѣрности Револуціонному Правительству его племянницы.

— Вчера газета *Tribune* была конфискована въ почтамтѣ и по конторамъ.

— На вчерашнихъ конныхъ скачкахъ, *Феликсъ* Г-на *Риссѣ*, выигралъ самый большой призъ, въ 12,000 фр.

— Слухъ, будто Г. *Торрено* будетъ главою Испанскаго Правительства, имѣлъ слѣдствіемъ, значительное возвышеніе Испанскихъ фондовъ, ибо наши спекуляторы въ нынѣшнемъ своемъ положеніи, должны почитать счастьемъ, принятіе плана Г. *Торрена*. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстія.

Буря, свирѣпствовавшая 27-го Августа въ Швейцаріи и полуденной Германіи, произвела, особенно въ Швейцарскихъ горахъ, ужасныя опустошенія. Громады льда, гранитныя скалы и части горъ обрушились въ долины. Множество церквей, домовъ, даже цѣлыя деревни снесены водою. Дороги сдѣлались совершенно непроходимыми. Погибло множество людей. (Сбв. Пз.)

z korzyścią użytą, ponieważ sprzyja mu bezwarunkowo wszystkim ludzom prostym, a nawet Xięzom i częścią szlachty hiszpańskiej. Prócz tego, nikt lepiej nie jest obeznany z miejscowym położeniem, bo nie masz przesmyka, wąwozu, ścieżki, słowem: ani jednego zakątka, w którymby *Mina* sam osobiście nie przebywał, w wojnie, podczas której był postrachem Francuzów i tyle im klęsk zadał.

— *Quotidienne* donosi, że Poseł Pruski P. Werther, podał Rządowi energiczną notę względem przywrócenia konsula Pruskiego w Bayonnie, Pana Bardowicza, któremu Rząd francuzki odjął *exequatium*, przekonawszy się, że on ułatwiał tajemne związki legitymistom z Hiszpanią.

Dnia 15.

Marszałek Gérard wyszedł z niebezpieczeństwa. Wczora, jak zwyczajnie, pracował z dyrektorami i naczelnikami wydziałów swego ministerium.

— Rząd wczora wieczorem z teatru wojny otrzymał następujące wiadomości: „*Rodil* 11-go *Aspeytrę* opuścił, *Don Carlos* rzucił się na dolinę *Arration*, *Espertero* poszedł do *Orchandiano* dla ścigania go. Osadzenie *Elisondo* coraz odbiera serca Karolistom. Junta jest w *Saldias* i sama nie wie, gdzie sobie siedlisko obrać.“

— Dziennik *Bon Sens* opowiada, że z *Madrytu* 9-go o 2-rej z północy wystany goniec tu przybył, i potwierdził wiadomość, że wszyscy Ministrowie do uwolnienia się podali, ale Królowa Rejentka zatrzymała Hrabiego *Torreno*, i poleciła mu utworzenie nowego gabinetu. — *Temps* wymienia już nowe hiszpańskie Ministerium. Ma się ono składać: z *Torreno*, Ministra skarbu, z modyfikacją planu i nowym systematem umorzenia długu zagranicznego; z P. *Florida-Blanca* lub P. *Agostinho Arguelles*, Ministra stosunków zewnętrznych; Jenerała *Valdez*, Ministra wojskowego; P. *de la Cuadra*, Ministra spraw wewnętrznych; P. *Calatrava*, Ministra sprawiedliwości.

— *Don Carlos* wydał trzy postanowienia: Przez pierwsze ustanowił order *Prawości*, który, podobnie jak *Kwiat Lili* we Francyi, na białej wstędze z czerwonymi brzeżkami ma być noszony. Dyplomata wydawane będą przez *Zumala-Carreguy*, Wielkiego Ministra Cywilnego i Wojskowego tego orderu. Mający ten order, przed innemi mają być przeznaczani na urzędników cywilnych. Przez drugi dekret, oficerom, którzy terazniejszego Rządu nie uznali, i dla tego do obcych krajów oddalić się byli przymuszeni, daje wyższą rangę w woysku, i jeszcze tym, którzy do niego do Nawarry przybędą, obiecuje oprócz tego nagrodę. Trzeci wyrok stanowi, że wszyscy urzędnicy, którzy, przez przywiązanie do prawości, miejsce utracili i prowincye, w których nowy Rząd ogłoszony, opuścić woleli, mają prawo do nagrody i przed innemi poddane do otrzymania miejsca. *Don Carlos* oświadcza dalej, że za najlepszych sług swoich uważa tych, którzyby okazali, że oni rewolucyjnemu Rządowi jego synowicy przysięgi na wierność nie wykonali.

— Wczora *Tribuna* na pocztę i w kantorach skonfiskowaną została.

— Na wczorajszych wyścigach, *Felix* Pana *Riesseus* najwyższą wygrał nagrodę, 12,000 fran.

— Wieści, że *Torreno* na czele Rządu Hiszpańskiego ma być umieszczony, znaczne podniesienie się papierów hiszpańskich sprawiło, gdyż spekulanci nasi, w terażniejszym swém położeniu, przyjęcie planu *Torrenowskiego* za szczęście uważać są przymuszeni. (A. P. S. Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Burza, która d. 27-go Sierpnia panowała w Szwajcaryi i Południowych Niemczech, zrzuciła, osobliwie w górach Szwajcarskich, straszliwe spustoszenie. Masę lodu, skały granitowe i części gór, upadły w doliny. Mnóstwo kościołów, domów, wsi nawet całych, wodą zniesionych zostało. Drogi stały się niepodobnemi do chodzenia. Mnóstwo ludzi zginęło. (P. P.)

В И Л Н А.

Съ 14-го числа истекшаго Юля, войска I-го Пѣхотнаго Корпуса начали собираться въ лагеря подъ Вильною, а къ 19-му уже весь Корпусъ, исключая трехъ Пѣхотныхъ полковъ: Принцевъ Карла и Вильгельма Прусскихъ, и Нарвскаго Егерскаго, расположился въ разныхъ пунктахъ за городомъ. Главные лагеря были устроены на обширномъ полѣ, по берегу рѣки Вилии, неподалеку Зеленаго моста, раздѣляющаго городъ отъ предмѣстій, прочіе же — на самыхъ предмѣстіяхъ, извѣстныхъ подъ названіемъ Снипишекъ, и въ другихъ окрестныхъ мѣстахъ. Лагерныя палатки, за Зеленымъ мостомъ, были обыкновенныя изъ равендука; на Снипишкахъ же сдѣланы были въ новомъ видѣ шалани, такъ называемые бараки, изъ жердей и хвороста, покрытые соломой. Опытъ убѣждаетъ, что подобные бараки, для помѣщенія лагернаго, весьма удобны, защищая въ жаркое время отъ зноя, въ холодное отъ стужи; притомъ, могутъ служить, при прочной постройкѣ и съ небольшою поправкой, нѣсколько лѣтъ. Въ нихъ было расположено до 12 тысячъ человекъ. Бараки, на Снипишкахъ, произведены издѣвіемъ Виленскаго Благороднаго Дворянства, которое пожертвовало на сей предметъ лѣснаго и прочаго матеріала, слишкомъ на 30 тыс. р. ас. Съ 19 Юля, въ войскахъ, для приготовленія къ смотру Его Свѣтлости, Господина Генераль-Фельдмаршала, каждадневно постепенно были батальонныя, полковыя и всего Корпуса смотры и ученія, а равно дѣлаемы были и маневры. Между тѣмъ, 22 Августа, въ день Священной Коронаціи ИХЪ ИМПЕРАТОРСКИХЪ ВЕЛИЧЕСТВЪ, послѣ церковнаго парада и молебствія, во всѣхъ войскахъ былъ прочитанъ Приказъ 6-го Августа и приложенное къ оному письмо ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА Короля Прусскаго къ ГОСУДАРЮ ИМПЕРАТОРУ, относительно отправленія въ С. Петербургъ нѣкоторыхъ Прусскихъ воиновъ, для присутствованія при открытіи памятника въ Бозѣ почивающему АЛЕКСАНДРУ I-му. Въ сей день войскамъ розданы особенныя, винная и мясная, порціи, пожертвованныя жителями Виленской Губерніи. Послѣ обѣда, для увеселенія нижнихъ чиновъ, труппа вольтижеровъ Рооба, на счетъ города Вильны, давала въ лагеря свои представленія; вечеромъ же палатки были освѣщены плашками, транспарантами и смолеными бочками. Такое же празднество происходило и 30-го Августа, въ день Тезоименитства Его Высочества Наслѣдника Цесаревича АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА. Вечеромъ, по распоряженію Корпуснаго Командира, Господина Генераль-Адъютанта Александра Ивановича Нейдгардта, отъ каждаго эскадрона, каждой роты и баттарей, по одному унтеръ-

W I L N O.

Od 14 przeszłego Lipca, woyska Igo Korpusu Piechoty, zaczęły się zbierać do obozu pod Wilnem, a na 19ty, cały już Korpus, wyjąwszy trzy półkūpie-sze: Xiążąt Karola i Wilhelma Pruskich, i Narw-ski strzelców, rozłożył się w różnych punktach poza miastem. Główne obozy były założone na rozległej równinie, w bliskości rzeki Wili, nie daleko Zielonego mostu, oddzielającego miasto od przedmieść; inne zaś — na samém przedmieściu Snipiszkach i w innych okolicznych miejscach. Namioty obozowe, za Zielonym mostem, były zwyczajne, z płótna rawenduku na Snipiszkach zaś, zrobione w nowym kształcie szałasze, nazywane barakami, z żerdzi i chróstu, pokryte słomą. Doświadczenie przekonywa, że takie baraki dla obozujących bardzo są dogodne, ochraniając w gorącym czasie od znoju, w zimnym zaś od surowości powietrza, i nadto, przy dobrém budowaniu, z niewielką poprawą, na kilka lat służyć mogą. W nich umieszczonych było 12-tysięcy ludzi. Baraki, na Snipiszkach, sporządzone są kosztem Dworzanstwa Wileńskiej Gubernii, którzy ofiarowali naten przedmiot drzewa i innych materyałów, więcej, jak na trzydzieści tysięcy rubli assygnacyami. Od 19 Lipca, w woyskach, dla przygotowania do okazowania się przed Jaśnie Oświeconym, Panem Jenerałem Marszałkiem Polnym, codziennie odbywały się stopniowie, batalionowe, półkowe i całego Korpusu przeglądy i ćwiczenia, wykonywane były takż manewry. — A témczasem, 22 Sierpnia, w dzień Stey Koronacyi NAYJAŚNIEYSZYCH CESARSTWA ICHMOŚĆ, po nabożeństwie i paradzie kościelney, wszystkim woyskom przeczytany był Rozkaz Dzienny z dnia 6go Sierpnia i załączony do niego list Najjaśnieyszego Króla Jegomości Pruskiego, do CESARZA JEGOMOŚCI, względem wysłania do Sankt-Petersburga pewney liczby woyskowych pruskich, dla znaydowania się na odkryciu pomnika w Bogu spoczywającemu ALEXANDROWI I. Dnia tego rozdane były dla woysk oddzielne porcy wódki i mięsa, z ofiar Obywateli Gubernii Wileńskiej. Po obiedzie, dla zabawy rang niższych, tруппа woltżerów Rooba, kosztem miasta, dawała w obozie swoje widowiska; wieczorem zaś namioty były oświecone lampami, przeźrociami i beczkami smoły. Podobnyż obchod był i 30 Sierpnia, w dzień Wysokich Imienin Najaśnieyszego N a s t ę p c y CESARZEWICZA ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA. Wieczorem, z rozporządzenia Dowódcy Korpusu, Pana Jenerał-Adjutanta Alexandra Iwanowicza Neidhardta, z każdego szwadronu, z każdej kompanii i bateryi, po jednym podoficerze lub szeregowym, w ogóle 172 ludzi, znaydowało się za biletami, kupionemi przez Jaśnie Wielmożnego Dowódcę Korpusu, na widowisku Teatralnym. Po przybyciu dnia 11 Września, do miasta Wilna, Jaśnie Oświeconego Pana Jenerała Marszałka-Polnego, Hrabі Paskiewicza Erywań-

офицеру или рядовому, всего 172 человека, находилось, на счет Его Превосходительства, въ Спектакль, игранномъ на Театрѣ Виленскомъ. По прибытіи, 11-го Сентября, въ городъ Вильну Его Свѣтлости Господина Генераль-Фельдмаршала, Графа Паскевича-Ериванскаго Князя Варшавскаго, на другой день былъ смотръ всему Корпусу, въ строю коего находилось 30,981 чел. нижнихъ чиновъ. 13-го, Г. Главнокомандующій смотрѣлъ застрѣльщиковъ, съ стрѣльбою въ цѣль, и пожаловалъ: попавшимъ въ самую средину по 25, въ черный кругъ по 10, въ полосы по 5, и въ доску по 1-у руб. каждому застрѣльщику. — 14-го, начались маневры въ присутствіи Его Свѣтлости. Войска раздѣлялись на двѣ части, называемыя Виленскимъ и Вилкомирскимъ Корпусами, изъ коихъ первый, подъ командою Г. Генераль-Лейтенанта Мандерштерна, состоялъ изъ 10 эскадроновъ, 12 баталіоновъ и 40 орудій; другой, подъ командою Г. Генераль-Лейтенанта Шкурина, изъ 20 эскадроновъ, 20 баталіоновъ и 72 орудій. Цѣль маневра состояла въ овладѣніи городомъ Вильною, или въ отступленіи отъ онаго. Дѣйствія по предположенію были слѣдующія: Начальникъ Вилкомирскаго Корпуса, извѣстясь, что Вильна занята довольно слабо, но что ожидается туда значительное подкрѣпленіе, поспѣшаетъ со всѣми своими силами для быстрого овладѣнія симъ городомъ. Между тѣмъ, Генераль Мандерштернъ, получивъ уже ожидаемое подкрѣпленіе и зная отдаленность главныхъ силъ непріятельскихъ, предполагаетъ, что не весь Вилкомирскій Корпусъ прибылъ къ окрестностямъ Вильны, но одинъ лишь сильный авангардъ, который и надѣется онъ опрокинуть. Въ семъ намѣреніи выступаетъ онъ къ нему на встрѣчу со всѣми почти своими войсками. Въ такомъ положеніи дѣла настигаетъ ночь, и оба Корпуса располагаются по Вилкомирской дорогѣ; на другой же день, съ разсвѣтомъ, маневръ начинается наступленіемъ авангарда, и оканчивается занятіемъ Вильны Вилкомирскимъ Корпусомъ. — Всѣ сіи маневры исполнены съ желаемымъ успѣхомъ и къ совершенному удовольствію Господина Генераль-Фельдмаршала. — Наконецъ, съ 15-го Сентября, войска стали выступать изъза Вильны на свои постоянныя квартиры.

Такъ кончился смотръ I-го Пѣхотнаго Корпуса; такъ исполнена воля ВСЕАВГУСТѢЙШАГО МОНАРХА! Кто не постигнетъ сей мудрой цѣли? Она поощряетъ всѣхъ — отъ простаго рядоваго до Главнаго Военачальника — ревновать къ священной обязанности воина, и питаетъ ихъ лестною надеждою, что представъ предъ лицомъ Начальства съ усовершенствованнымъ въ продолженіе года знаніемъ воинскаго искусства, они будутъ поразованы его благодарностію.

Давно Вильна не встрѣчала въ окрестныхъ горахъ своихъ столь огромной, стройной массы

скаго, Хіаѳеца Варшавскаго, дня наступнаго былъ преглядъ całego Корпусу, w którego szeregach znajdowało się 30,981 ludzi rang niższych. 13go Pan Wódz Naczelnuy czynił pręgląd podjazdow strzelców ze strzelaniem do celu i udarował tych, którzy trafili, w sam środek po 25, którzy w czarne koło po 10, którzy w obwód po 5, a którzy w tablicę po 1 rublu każdemu strzelającemu. — 14 rozpoczęły się manewry, w obecności Jaśnie Oświeconego Marszałka Polnego. Woyska podzielone były na dwie części, nazwane Korpusami Wileńskim i Wiłkomierskim, z których pierwszy, pod dowództwem P. Jenerał-Porucznika *Manderszterna*, składał się z 10 szwadronow, 12 batalionow i miał 40 dział; drugi pod dowództwem P. Jenerał Porucznika *Szkurina*, z 20 szwadronow, 20 batalionow i 72 dział. Celem manewrow było opanować miasto Wilno, lub cofnąć się od niego. Ułożone działania były następujące: Naczelnik Korpusu Wiłkomierskiego, dowiedziawszy się, że Wilno jest osadzone dosyć słabo, ale oczekuje znaczego posiłku, pośpiesza ze wszystkimi siłami swojemi, dla szybkiego opanowania tego miasta. A tymczasem, Jenerał *Mandersztern*, otrzymawszy niespodziane posiłki i znając daleką odległość głównych sił nieprzyjaciela, mniema, że nie cały Korpus Wiłkomierski przybył ku okolicom Wilna, lecz sama chyba tylko mocna awangarda, którą spodziewa się pobić. W tym zamiarze, wychodzi na jego spotkanie ze wszystkimi prawie swemi wojskami. W takim stanie rzeczy zapada noc, i oba dwa Korpusy rozkładają się ponad gościńcem Wiłkomierskim; następnego zaś dnia o świcie, manewr zaczyna się uderzeniem na straż przednią, a kończy się zajęciem Wilna przez Korpus Wiłkomierski. Wszystkie te manewry wykonane zostały z najożądańszym skutkiem i zupełnem zadowoleniem Pana Jenerała Marszałka Polnego. — Nakoniec 15go Września wojska zaczęły wychodzić zpod Wilna na zwyczajne kwatery.

Tak skończyła się rewija Igo Korpusu Piechoty; tak spełniona wola NAYJAŚNIEYSZEGO MONARCHY! Któż nie dostrzega tego mądrego celu? który zachęca wszystkich — od prostego żołnierza do Naczelnego Wodza — gorliwe okazywać usiłowania w spełnieniu świętych obowiązków żołnierza, i karmi ich pochlebną nadzieją, że, okazawszy się w obliczu Wodzów, udoskonalonemi przez ciąg roku w znajomości sztuki wojowania, zostaną udarowani jego wdzięcznością.

Oddawna Wilno, w otaczających posadę swą górach, nie widziało szykownych mass, tak ogromnych

мирнаго воинства. Каждый съ восхищеніемъ любовался на этотъ Корпусъ: какая выправка! чистота! какіе приемы! Кавалерійскія лошади едва ли уступятъ Гвардейскимъ; Гусары, Уланы—чудо богатыри! Какое множество среди сей побѣдоносной Арміи воиновъ, украшенныхъ знаками военныхъ почестей за кампаніи 1812 и 1814 годовъ, Персидскую, Турецкую и за усмиренье мятежа въ Польшѣ. Порадовался Князь Варшавы-Еривани, глядя на сподвижниковъ его славныхъ походовъ! — На нихъ то и имъ подобныхъ воиновъ, отличившихъ себя непоколебимою къ Престолу и Отечеству преданностію и любовью, всегда вѣрныхъ, всегда усердныхъ къ службѣ, излилась отъ щедротъ Монаршихъ неизреченная милость въ день 30-го Августа сего года. ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ сократилъ ихъ службу, вмѣсто 25, токмо 20 лѣтъ; повелѣлъ увольнять ихъ, по истеченіи сего срока выслуги, въ отпускъ безсрочный, на родину — да содѣлаются они и тамъ полезными членами роднаго края, перемѣнивъ свои, славою увѣнчанные доспѣхи, на спокойный плугъ земледѣльца. Когда прочли имъ предъ всѣмъ войскомъ, 1-го Сентября, полученный эстафетомъ изъ Петербурга Приказъ о семъ № 105, — они, исполнившись живѣйшей благодарности, съ благоговѣніемъ пали на колѣна, и, предъ открытымъ небомъ, молились о благоденствіи Августѣйшаго Отца, Всемилостивѣйшаго ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА. Громкое ура! юныхъ сослуживцевъ не могло заглушить ихъ молитвы! „Боже, Царя храни!“ любимый гимнъ, раздавшійся по всему лагерю, заключилъ это трогательное торжество.... Къ чести Командировъ сего Корпуса, должно сказать, что, какъ отцы, они берегутъ солдатъ: часто въ кругу ихъ проводили лишнее время, и въ часы досуга даже старались изыскивать средства — потѣшить ихъ разнаго рода увеселеніями. Лучшая и пріятнѣйшая прогулка жителей Вильны была въ лагеряхъ: тамъ всякій разсѣивалъ скуку, взглянувъ на веселыя лица солдатшекъ, молодецки поигрывающихъ въ городки и свайки, которыя нарочно для нихъ сдѣланы; или, слыша ихъ заливыя родныя пѣсенки: „Вдоль по матушкѣ по Волгѣ“.... Ударить заревай — всѣ по мѣстамъ; разальется по рядамъ звукъ: „Коль славенъ нашъ Господь“ — всѣ молятся; умолкнетъ дробь барабановъ — всѣ по палаткамъ. Въ 9 час. — тихо.... лишь окликъ часовыхъ изрѣдко раздастся по шатрамъ лагеря. Но едва заиграютъ лучи солнечные — они уже въ стройныхъ шеренгахъ, на ученіи. На улицахъ города рѣдко увидите солдата: каждый на своемъ мѣстѣ, при своихъ занятіяхъ. Ни что не нарушало спокойствія городского, ни порядка полицейскаго; всегда было смирно — какъ будто не было этой 40-тысячной массы. Честь Командирамъ! честь и солдатамъ! — Нельзя

покоемъ тѣнащего войска. Каждый съ здумieniem поглядѣлъ на ten Корпусъ, jegoszykowność, stroynosc, jakie przyjęcia! Konie kawaleryi zaledwo ustępują gwardyyskim; Huzarowie, Ułani, co człek, to bohater! Jakie mnóstwo pomiędzy tą zwycięzką armiją wojowników, przyozdobionych znakami zasług zwycięczkich, za kampanie 1812 i 1814 roku, za wyprawy perską i turecką i za uśmierzenie buntu w Polsce. Cieszył się Xiążę Warszawy-Erywanu, patrząc na towarzyszków sławnych swoich wypraw! — Na nich to i im podobnych, co się odznaczyli niezachwianem dla Tronu i Ojczyzny poświęceniem i miłością, zawsze wiernych i zawsze serdecznie gorliwych w obowiązkach służby, wylały się ze szczodroblowości Monarszey niewypowiedziane łaski w dniu 30 Sierpnia tego roku — CESARZ JEGOMOŚĆ skrócił ich służbę, zamiast 25, tylko 20 lat; raczył uwolnić ich, po upłynieniu tego terminu wysługi, na urlop nieokreślony do rodzinnych domow — aby i tam stali się pożytecznemi synami rodzinney ziemi, zamieniając, sławą uwieńczywszy swój oręż, na lemiesz spokojnego rolnika. Gdy im przeczytano, przed całym wojskiem, 1go Września przez sztafetę z St. Petersburga otrzymany o tém Rozkaz Dzienyny, N. 105, wszyscy, przejęci najwyższą wdzięcznością, z pobożnością upadli na kolana i przed otwartem niebem zanosili modły o długie dni dla NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, PANA NAYMIŁOŚCIWSZEGO i Ojca NIKOŁAJA PAWŁOWICZA. Huczne ура! młodych spółtowarzyszy służby, nie mogło zatłumić głosu ich modlitwy. Spiewy ulubionego hymnu „*Boże, zachoway Króla!*“ rozchodzące się po całym obozie, zakończyły tę poruszającą uroczystość.... Na zaletę Dowódców tego Korpusu powiedzieć należy, że, podobnie rodzicom, mają oni pieczę o żołnierzach: często w ich gronie przepędzali czas wolny i w godzinach swobody starali się nawet wynajdować środki, rozweselania ich różnego rodzaju zabawami. Najlepszą i najprzyjemniejszą przechadzką dla mieszkańców Wilna, było pójść do obozu: tam każdy rozpędzał nudę, poglądając na wesołe twarze żołnierzy, jak młodzieńców, grających w miasteczka *) i pierścien, które umyślnie dla nich porobione, albo słuchając ich narodowych pieśni: „Wzdłuż po oyczystey Wołdze“... Jak tylko uderzy wieczorny wystrzał harmaty — Każdy na swoim miejscu, rozchodzi się po szeregach odgłos! „O jak sławny nasz Pan — wszyscy się modlą; umilkną bębny — wszyscy w namiotach. Godzina gła — zupełna cichość... same tylko odzywy straży, idają się niekiedy słyszeć po ich stanowiskach naokoło obozu. Lecz zaledwo ukazywać się zaczyna promienie słońca — już wszyscy w szeregach — ćwiczą się w robieniu broni. Na ulicach miasta rzadko obaczysz żołnierza: każdy na swoim miejscu; przy swoich zatrudnieniach. Nic nienaruszało, ani spokojności mia-

*) Miasteczko, gra z dziesięciu wałkow drewnianych, ćwierć łokcia długich, w pewny sposób ułożonych, w które grający z pewnego oddalenia uderzają.

также не отдать достодожной признательности и Виленскому Губернскому Начальству, благоразумнымъ распоряженіемъ и попеченіемъ коего, какъ войско получило удобный приѣмъ, такъ и жители были устранины дороговизны и недостатка въ жизненныхъ потребностяхъ, — каковыя нерѣдко случаются при стеченіи такихъ обстоятельствъ. Если же некоторые продукты нынѣ дороги, то причиною сего, не войско, а чрезвычайно жаркое лѣто, изсушившее почти все травы и огородныя произрастенія; впрочемъ хлѣбъ и мясо въ Вильнѣ были гораздо дешевле въ сравненіи другихъ Губерній *).

Во время короткаго пребыванія въ Вильнѣ Г. Генераль-Фельдмаршала, были даны два великолѣпные балы: одинъ Его Сіятельствомъ Княземъ Николаемъ Андреевичемъ Долгоруковымъ, другой — Виленскимъ Благороднымъ Дворянствомъ. На обоихъ участвовали Господа Генераль-Адъютанты, многіе Дивизионныя и Бригадные Генералы; также некоторыя почетныя Дамы, нарочито приглашенныя изъ уѣздовъ Виленской Губерніи. — Дворянство и городъ неоднократно жертвовали винами, припасами и деньгами на угощеніе нижнихъ чиновъ. — Г. Корпусный Командиръ угощалъ Г. Генераль-Фельдмаршала обѣденнымъ столомъ въ лагері за Зеленымъ мостомъ: тамъ, къ сему случаю, на счетъ Его Превосходительства, устроенъ былъ, изъ плетня, соломой крытый, домикъ, снаружи похожій на крестьянскую хижину, но украшеніе залы и кабинета изумляли своею очаровательностію: нѣсколько сотъ ружей, сплоченныхъ одно къ другому, составляли стѣны; военныя доспѣхи, искусно поставленные по угламъ; люстры изъ кавалерійскихъ трубъ; безчисленное множество свѣчъ, вставленныхъ въ дуло каждаго ружья, — все это составляло величественную декорацію; но всего блистательнѣе было вензельное Имя ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА, которое сложилось изъ Офицерскихъ значковъ и разныхъ арматуръ. Снаружи шалаша стоялъ почетный караулъ изъ тѣхъ солдатъ, которые имѣли Георгіевскіе кресты за штурмъ Варшавы. Его Святлость ласково приветствовала сихъ знакомыхъ сослуживцевъ. — После обѣда, въ 8 часовъ вечера, былъ блистательный фейерверкъ, неподалеку шалаша устроенный.

Наконецъ, 15-го числа Сентября, Его Святлость Графъ Паскевичъ-Ериванскій, изволилъ отправиться въ дальнѣйшій путь. А. С. — в.

(*) Фунтъ мяса стоилъ 20 коп., нынѣ 18 и 16 ассигн.

ста, ani policyynego porządku; zawsze było cicho — jakby nie było tej 40-tysięcznej masy. Honor Dowódcom, honor i żołnierzom! — Niepodobna także nie oddać powinnego przyznania i Gubernialney Wileńskiej Zwierzchności, przez której roztropne rozporządzenia i troskliwość, równie woysko znalazło dogodne przyjęcie, jako i mieszkańcy zabezpieczeni byli od drożyzny i niedostatku żywności, — co nie rzadko zdarza się w zbiegu okoliczności podobnych. Jeżeli zaś niektóre produkty są teraz drogie, przyczyną tego jest, nie woysko, lecz nadzwyczaj gorące lato, które wypaliło prawie wszystką trawę i ogrodowiny; z resztą chleb i mięso były w Wilnie daleko tańsze, w porównaniu do innych gubernii *).

W czasie krótkiego pobytu w Wilnie, Pana Jenerała Marszałka Polnego, dane były dwa wspaniałe bale: jeden przez Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jegomości Wojennego Gubernatora *Dolhorukowa*, drugi przez Dworzanstwo Gubernii Wileńskiej. Na obu dwóch znajdowali się Panowie Jenerał Adjutanci, wielu Jenerałów Dywizyi i Brygad, tudzież znakomitsze Damy, umyślnie zaproszone z Powiatow Gubernii. Dworzanstwo i miasto nie jednokrotnie uczynili ofiarę z wódki, żywności i pieniędzy, na ucztę dla rang niższych. Pan Dowódzca Korpusu dla Xięcia Marszałka Polnego dawał obiad w obozie za Zielonym mostem: gdzie, z tej okoliczności, zrobiony był przez żołnierzy z chróstu i słomy domek, zewnątrz do włościańskiej chaty podobny, — ale przyozdobienie w nim sali i gabinetu zdumiewały swą czarującą postacią: kilkaset karabinów, spłyconych z sobą, tworzyło ściany; ryszczunek wojenny, gustownie po kątach ułożony, pajaki z tręb kawaleryjskich, niezliczone mnóstwo świec, gorejących w rurkach karabinowych, — wszystko to czyniło pełną wspaniałości ozdobę; — lecz nadewszystko, najświetniej jaśniała Cyfra NAY-JAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, która ułożona była z oficerskich znaków i różney armatury. Zewnątrz szafaszu stała straż honorowa z żołnierzy, ozdobionych krzyżami Świętego Jerzego za szturm Warszawy. Jaśnie Oświecony Xiąże Marszałek Polny witał pozdrowieniami tych znajomych sobie spół wojowników. — Po obiedzie, o godzinie 8mej wieczorem był wspaniały fajerwerk, nie daleko szafaszu spalony.

Nakoniec dnia 15 Września, Jaśnie Oświecony Xiąże Marszałek Polny, Hrabia Paskiewicz Erywański, w dalszą wyjechał podróż.

*) Funт mięsa kosztował 20 kopiejek, teraz 18 i 16 assygnac.